

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра міжнародних економічних відносин

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 8.05056 «Міжнародні економічні відносини»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Зовнішньоекономічна діяльність підприємств (організацій)»
на тему: «Ефективність зовнішньоторговельної діяльності підприємств морської
транспортної галузі (на прикладі МТП «Южний»)»

Виконавець:

студентка факультету міжнародної економіки
Мельниченко Наталія Миколаївна _____
/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор
Козак Юрій Георгійович _____
/підпис/

ОДЕСА – 2018

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність. В умовах економічної і політичної кризи в суспільстві дедалі більше зростає роль морегосподарського комплексу України як одного із засобів розвитку економіки, особливо з обранням нашою країною шляху євроінтеграції. Морські порти є однією з найважливіших складових частин транспортної системи будь-якої країни.

Мета дослідження полягає в аналізі ефективності зовнішньоторговельної діяльності морського торговельного порту «Южний», виявленні основних проблем та надання пропозицій щодо підвищення ефективності зовнішньоторговельної діяльності досліджуваного підприємства.

Задачі дослідження:

1. надати характеристику особливостей зовнішньоторговельної діяльності підприємств морської транспортної галузі;
2. визначити основні методи оцінювання ефективності зовнішньоторговельної діяльності підприємств морського сектору України;
3. виявити основні фактори, що впливають на зовнішньоторговельну діяльність МТП «Южний» та оцінити характер їхнього впливу;
4. проаналізувати ефективність зовнішньоторговельної діяльності досліджуваного підприємства
5. дослідити організаційну структуру управління зовнішньоторговельною діяльністю МТП «Южний»;
6. розробити стратегію щодо підвищення ефективності зовнішньоторговельної діяльності МТП «Южний».

Об'єктом дослідження виступає зовнішньоторговельна діяльність МТП «Южний».

Предметом дослідження є теоретичні та науково-практичні засади забезпечення підвищення ефективності зовнішньоторговельної діяльності МТП «Южний» в ринкових умовах.

Методи дослідження. У роботі використано загальнонаукові та конкретно-наукові методи, а саме методи аналізу та синтезу, порівняння, статистичний аналіз, логічного та емпіричного пізнання, графічні та математичні методи, застосовано системний підхід при викладенні матеріалу, що дало змогу розв'язати поставлені завдання. Для обробки та аналізу даних використовувались комп'ютерні програми (пакет аналізу Microsoft Office Excel 2007).

Інформаційна база дослідження. В основу дослідження були покладені наукові публікації вітчизняних авторів, що стосуються загальних проблем світового та українського морегосподарського комплексу. Інформаційною основою роботи служили Закон України «Про морські порти України», статистичні матеріали морського торговельного порту «Южний», а також дані Адміністрації морських портів України.

Практичне значення одержаних результатів: окремі результати дипломної роботи, отримані висновки та пропозиції були прийняті до практичного

використання у процесі здійснення зовнішньоторговельної діяльності морським торговельним портом «Южний».

Структура й обсяг роботи. Магістерська робота складається з вступу, трьох розділів, висновків. Повний обсяг роботи складає 102 сторінки, у тому числі 21 таблиць та 11 рисунків, список використаних джерел із 49 найменувань.

Публікації до роботи.

Тези:

1. Мельниченко Н.М. Проблеми та перспективи розвитку морських портів України (на прикладі МТП «Южний») // Двадцять перші економіко-правові дискусії : матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. – Львів, 2017.– С. 27

Участь у науково-практичній конференції: «Мікро-, мезо- та макро-економічні аспекти інноваційного розвитку економіки», Одеса – 2017 рік. Назва доповіді: «Міжнародна конкурентоспроможність морських торговельних портів України».

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У Розділі 1 «Теоретико-методичні основи аналізу ефективності зовнішньоторговельної діяльності підприємств морської транспортної галузі» визначено особливості зовнішньоторговельної діяльності підприємств морської транспортної галузі, фактори, що впливають на зовнішньоторговельну діяльність підприємств морської транспортної галузі, досліджено основні методи оцінювання ефективності зовнішньоторговельної діяльності підприємств морської транспортної галузі.

У першому розділі дипломної роботи чітко визначається, що поняття «зовнішньоторговельна діяльність (ЗТД)» є одним з найважливіших напрямків ЗЕД.

Крім того, в першому розділі ми також визначили основні методи оцінювання ефективності зовнішньоторговельної діяльності підприємств морської транспортної галузі це: аналіз показників вантажообігу та пасажирообороту, кореляційно - регресивний аналіз та комплексний підхід до класифікації транспортної інфраструктури регіону.

У Розділі 2 «Аналіз ефективності зовнішньоторговельної діяльності МТП «Южний»» охарактеризовано МТП «Южний» як суб'єкт зовнішньоторговельної діяльності, проведено аналіз факторів, що впливають на зовнішньоторговельну діяльність МТП «Южний», а також проаналізовано оцінки сучасного стану ефективності зовнішньоторговельної діяльності досліджуваного підприємства.

Розробили SWOT-аналіз, який дав змогу виявити сильні та слабкі сторони діяльності порту. Розглянули вантажопереробку МТП «Южний» за 2016 рік, тис.тонн. та вантажопереробку МТП «Южний» за січень-грудень 2015-2016 тис.тонн.

Для проведення детальнішої оцінки ефективності зовнішньоторговельної діяльності МТП «Южний» проаналізували ефективність експортної діяльності досліджуваного підприємства за 2014-2016 рр.

У Розділі 3 «Шляхи підвищення ефективності зовнішньоторговельної діяльності МТП «Южний»» запропоновано оптимізація організаційної структури управління МТП «Южний», запропоновано стратегія підвищення ефективності надання міжнародних транспортних послуг МТП «Южний», запропоновано застосування механізму фінансового лізингу, як захід оптимізації розподілу фінансових ресурсів при здійсненні ЗТД МТП «Южний».

Окрему увагу звернули на впровадження нової організаційної структури управління зовнішньоторговельною діяльністю МТП «Южний», яка допоможе підприємству налагодити ефективне управління портовою діяльністю.

Запропонували стратегію підвищення ефективності зовнішньоторговельної діяльності МТП «Южний», за рахунок таких внутрішніх факторів: технологій, що використовуються, інвестиційної політики, цінової політики. Детально розглянули план розвитку морського порту «Южний» до 2038 року, який націлений на підвищення його конкурентоспроможності.

Запропонували проект придбання перевантажувального обладнання вартістю 1232100 дол., використовуючи механізм фінансового лізингу.

ВИСНОВКИ

Досліджуване підприємство за результатами проведеного аналізу визнано платоспроможним. МТП «Южний» є достатньо ліквідним і може перетворювати свої активи на гроші для виконання всіх необхідних платежів у міру настання їх строку. Підприємство продовжує проводити ефективну зовнішньоекономічну політику та має стабільні позиції на зовнішньому ринку.

На нашу думку, впровадження наступних пропозицій дасть змогу не тільки підвищити ефективність зовнішньоекономічної діяльності морського порту, а й досягти позитивних результатів в цілому: оптимізація організаційної структури шляхом створення відділів ЗЕД, маркетингу, логістики та енергозбереження; розширення номенклатури навантажувально-розвантажувальних послуг; модернізація устаткування з метою підвищення якості надання послуг і зниження витрат; пошук клієнтів через систему прямих угод (контрактів) або через товарні біржі та інші посередницькі організації; використання програми приватизації державних підприємств (створення концесії); удосконалення тарифної політики; удосконалення системи митного контролю; удосконалення системи документообігу, спрощення дозвільних процедур, зменшення часу обробки вантажів; створення спеціальних дослідних і учбових центрів, інститутів, асоціацій, інноваційних фондів.

Отже, можемо сказати, що МТП «Южний» - один з найбільш динамічно розвинених портів України. І так як основні виробничі та фінансові показники протягом останніх років мали позитивну тенденцію до збільшення, то можна вважати МТП «Южний» і в подальшому буде стабільно розвиватись, постійно збільшуючи масштаби та розширюючи напрямки діяльності.

АНОТАЦІЯ

Мельниченко Н.М., «Ефективність зовнішньоторговельної діяльності підприємств морської транспортної галузі (на прикладі МТП «Южний»)» – Рукопис. Магістерська дипломна робота за спеціальністю 8.05056 «Міжнародні економічні відносини», спеціалізація «Міжнародна економіка». – Одеський національний економічний університет, Одеса, 2018.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження виступає зовнішньоторговельна діяльність МТП «Южний».

У роботі розглядаються теоретичні аспекти дослідження зовнішньоторговельної діяльності підприємств морської транспортної галузі, фактори впливу на зовнішньоторговельну діяльність підприємств морської транспортної галузі та методи оцінювання ефективності зовнішньоторговельної діяльності.

Проаналізовано морський торговельний порт «Южний», як суб'єкт зовнішньоторговельної діяльності, проведено аналіз факторів, що впливають на зовнішньоторговельну діяльність МТП «Южний», а також проаналізовано сучасний стан ефективності зовнішньоторговельної діяльності досліджуваного підприємства.

Запропоновано оптимізацію організаційної структури управління МТП «Южний», стратегію підвищення ефективності надання міжнародних транспортних послуг МТП «Южний», застосування механізму фінансового лізингу, як захід оптимізації розподілу фінансових ресурсів при здійсненні ЗТД МТП «Южний».

Ключові слова: зовнішньоторговельна діяльність підприємства, експорт, імпорт, транзит, ефективність зовнішньоторговельної діяльності.

ANNOTATION

Melnychenko N., " Efficiency of foreign trade activities of enterprises of the maritime transport industry (for example, trade seaport "Yuzhny")"

Manuscript. Master's thesis on specialty 8.05056 "International economic relations", specialization "International Economics". - Odessa National Economic University, Odessa, 2018.

Master's qualification work consists of three sections. The object of research is the foreign trade activity of trade seaport "Yuzhny".

The theoretical aspects of the study of foreign trade activities of enterprises of the maritime transport industry, factors influencing the foreign trade activity of enterprises of the maritime transport industry and methods of estimation of the efficiency of foreign trade activity are considered in the diploma.

The analysis of the maritime trade seaport "Yuzhny" as a subject of foreign trade activity, analysis of factors influencing foreign trade activity of trade seaport "Yuzhny", as well as an analysis of the estimation of the current state of efficiency of foreign trade activity of the investigated enterprise was carried out.

The proposed optimization of the organizational structure of trade seaport "Yuzhny", a strategy to increase the efficiency of international transport services trade seaport "Yuzhny", the application of the mechanism of financial leasing, as a measure to optimize the distribution of financial resources in the implementation of trade seaport "Yuzhny".

Key words: foreign trade activity of the enterprise, export, import, transit, efficiency of foreign trade activity.